



TN/mk

18.12.2014

MAANK: 184/2014
12231

kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetuksesta tuulivoimaloiden melutason ohjearvoista

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus on kokouksessaan 15.12.2014 § 223 yksimielisesti päättänyt antaa seuraavan lausunnon:

Tuulivoiman aiheuttamat melukysymykset ovat aiheuttaneet runsaasti keskustelua ja epäselvyyttä tuulivoimahankkeiden kaavoituksessa ja lupaprosesseissa. Tämän vuoksi nyt esitetty luonnos melun ohjearvoista koskien tuulivoimatuotantoa on erittäin tärkeä ja odotettu.

Tuulivoimamelu aiheuttaa paljon keskustelua kentällä ja sen vuoksi ohjeistuksen tulisi olla selkeää ja yksiselitteistä. Nyt laadittu luonnos valtioneuvoston asetuksesta on sisällöltään osin yksiselitteinen. Yhtenä keskeisenä hyvänä tarkennuksena on luonnoksen 2 §:n määritelmäosio, jossa todetaan yksiselitteisesti se, että meluarvoja sovelletaan yksittäisten rakennusten kohdalla sekä vakituisten että vapaa-ajan rakennusten osalta.

Lausuntopyynnössä on pyydetty kiinnittämään erityistä huomiota siihen tulisiko merkityksellinen sykintä ottaa huomioon mittaustulokseen tehtävää korjausta koskevassa säännöksessä (5 §). Määritelmässä on todettu impulssimainen, kapeakaistainen ja merkityksellisesti sykkivä melu (2 §) ja näille melutyypeille on esitetty tehtävän 5 dB:n korjaus valvonnan yhteydessä saatuun mittaustulokseen ennen vertaamista 3 §:ssä säädettyihin ohjearvoihin (5 §). Epäselväksi jää tekstissä mainittu "valvonnan yhteydessä", lisätäänkö sanktioitu 5 dB lisäys valvonnassa eli mittauksessa saatuihin tuloksiin vai jo mallinnettuun mittaustulokseen, joka tehdään tuulivoimahankkeiden suunnitteluvaiheessa. Asetusluonnoksen määritelmässä (yksityiskohtaiset perustelut 2 §) on todettu, että ympäristöministeriö tulisi täsmentämään ohjeistustaan (4/2012) melun erityispiirteiden todentamiseen liittyvistä menettelyistä ja erityisesti merkityksellisen sykinnän osalta. Toisaalta nykytilan arvioinnissa (kohta 2.3) todetaan, että ympäristöministeriön ohjeet eivät ole riittäneet luomaan valtakunnallisesti yhtenäistä käytäntöä tuulivoimameluun sovellettavista melutason ohjearvoista. Tämän vuoksi tulisi melun erityispiirteiden osalta jo valtioneuvoston asetuksessa todeta riittävän selvästi millä raja-arvoilla melun impulssimaisuus tai merkityksellinen sykintä ovat häiritseviä ja erityisesti milloin 5 dB:n sanktio otetaan huomioon.



Tuulivoimamelun ohjearvot ovat siis tarpeen ja vahvistuessaan varmasti nopeuttavat ja selkeyttävät tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Tämän vuoksi on keskeisen tärkeää, että ohjearvot ja niiden perustelut ovat jo asetuksessa mahdollisimman yksiselitteisesti ja poissulkevasti kuvattu, jotta epäselvyyksille ja tulkinnanvaraisuuksille jää mahdollisimman vähän varaa. Aikataulullisesti on myös keskeistä, että mahdollinen ympäristöministeriön tarkennus melun erityispiirteistä valmistuu mahdollisimman samalla aikataululla valtioneuvoston asetuksen kanssa. Mikäli ohjeistus tehdään yleispiirteiseksi ja suuntaa-antavaksi, johtaa se tilanteeseen, joka hidastaa tuulivoimatuotannon kehittämistä, kun tulkinnat epäselvälle ohjeistukselle haetaan valitusprosesseilla eri oikeusasteista.

Nyt esitetyt ohjearvot poikkeavat merkittävästi valtioneuvoston aiemmasta päätöksestä melun ohjearvoista. Valmisteluryhmän tulisi pohtia vakavasti riittävätkö nykyiset voimassa olevat melun ohjearvot lisättynä niihin merkityksellisen sykinän sanktiointi tuulivoimamelulle. Eli siten, että 3 § esitetyt ohjearvot olisivat samat, kuin valtioneuvoston päätöksessä 993/1992. Nyt esitetyt ohjearvot aiheuttavat merkittävää epätasa-arvoa tuulivoimatuotannolle suhteessa muihin melulähteisiin eikä asetusluonnoksen tekstistä löydy perusteita nyt esitetyille ohjearvoille. Työterveyslaitoksen valmisteluryhmälle laatimassa "Tuulivoimamelun terveysvaikutukset" selvityksessä ei ole myöskään todettu terveydellisten vaikutusten tukevan nyt säädettyjä tiukempia meluohjearvoja tuulivoimalle; tutkittujen ja todennettujen terveysvaikutusten pitäisi olla kuitenkin pääasiallisesti ohjaava tekijä ohjearvoja laadittaessa, kuten ne varmasti ovat olleet perusteena myös muun melun ohjearvoja (993/1992) laadittaessa. Luonnoksen perusteella nykyiset teollisuusalueet, kaivosalueet, kivimurskaamojen ympäristöt sekä tieliikennemelu-alueet voivat osoittautua tuulivoimatuotannolle soveltumattomiksi tai niiden käytettävyyden rajoittuu merkittävästi tuulivoiman tuottaessa päiväaikaan 45 dB (tai sanktioituna 40 dB) muille melua tuottaville toiminnoille sallittaessa voimassa olevien (993/1992) ohjearvojen mukaan merkittävästi korkeammat melupäästöt. Esimerkiksi Varsinais-Suomen alueella on kaivostoiminta-alueen ja teollisuustuotannon ympäristöön sijoitettu vaihemaakuntakaavassa tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita ja nyt esitetyn luonnostekstin perusteella alueiden tuulivoimalat voivat päiväaikaan tuottaa enimmillään 45 dB:n melun teollisuuden tai kaivoksen tuottaessa 55 dB:ä. Tämän vuoksi asetusluonnoksessa tulisi kiinnittää huomiota myös taustamelun vaikutuksiin ja huomiointiin meluarvoja määritettäessä. Vaikka tuulivoimamelu selvitysten perusteella koetaan häiritsevämmäksi kuin muu melu, on 10 dB:n ero asteikon logaritmisuuden vuoksi jo merkittävä, eikä siten kohteile eri melulähteitä samanarvoisesti. On myös maankäytön suunnittelun kannalta hankalaa, että melun ohjearvot eri toiminnoille ovat erisuuruisia samoissa häiriintyvissä kohteissa. Lisäksi yhden melua tuottavan lähteen sanktiointi muita kovemmin voi aiheuttaa kansalaisten keskuudessa keskustelua ja toiveita siitä, että muun melun ohjearvot muutetaan esitetyn ohjeistuksen kaltaisiksi.

Lopuksi voidaan pitää hyvänä kohdan 4 toteamusta: "Työryhmä linjasi, että valtakunnallisella tasolla ei ole tarkoituksenmukaista määrittää tiettyä minimietäisyyttä tuulivoimaloiden ja asutuksen välille.". Yhteisen linjan löytyminen on hyvinkin tervetullutta, sillä mm. Varsinais-Suomen maakuntakaavaan tulleet eri ministeriöiden lausunnot sekä niiden ristiriitaisuudet ovat



aiheuttaneet merkittävää epäselvyyttä. Yhteisen ja selkeän linjan löytyminen ja ylläpitäminen on tärkeää, jotta maankäyttöä voidaan suunnitella kestäväällä ja kantavalla tavalla samalla saavuttaen uusiutuvan energian ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaiset tavoitteet.

Varsinais-Suomen liitto

Tarja Nuotio
maakuntajohtajan varahenkilö

Markku Roto
hallintojohtaja,
maakuntahallituksen sihteeri